

таких органів.

Підвищення ефективності механізмів забезпечення приватної безпеки та захисту прав осіб у системі митних органів при провадженні у справах про адміністративні правопорушення можна досягти шляхом створення системи органів з контролю за дотриманням законності у митних органах.

Вбачається за недоцільне концентрування функцій з веденню провадження у адміністративних справах і подальших процедурах їх перегляду в єдиній вертикалі правоохоронних підрозділів митних органів, оскільки це знижує ефективність механізму

забезпечення приватної безпеки та захисту прав учасників зовнішньоекономічної діяльності.

Наведені вище рекомендації можуть розширити підґрунтя для подальшої теоретичної і практичної розробки проблем адміністративно-правових методів забезпечення приватної безпеки та захисту прав осіб у митній сфері, скоординувати взаємодію публічної влади та суспільних інститутів щодо досліджуваних проблем, підвищити ефективність і стабільність державного управління у сфері митної справи.

Шевчук Олександр Михайлович

*к.ю.н., асистент кафедри адміністративного права та адміністративної діяльності
Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого
(Україна, м.Харків)*

ПРАВОВІ ПРОБЛЕМИ ОРГАНІЗАЦІЇ ВЗАЄМОДІЇ ПРАВООХОРОННИХ ОРГАНІВ І НЕДЕРЖАВНИХ СЛУЖБ БЕЗПЕКИ ЩОДО ПРОТИДІЇ НЕЗАКОННОМУ ОБІГУ НАРКОТИКІВ

На сучасному етапі розвитку України за умов розширення недержавних служб безпеки все більше актуалізується проблема пошуку нових організаційно-правових рішень взаємодії правоохоронних органів у сфері протидії незаконному обігу наркотиків. Приватні структури займаються питаннями інформаційної, комерційної, протипожежної та екологічної безпеки, розробкою та постачанням програмно-технічних засобів тощо. В сучасних умовах поширюється мережа громадських організацій і фондів, які проголошують своєю метою «сприяння правоохоронним органам».

Характерною особливістю цього специфічного ринку послуг в Україні є те, що він формується і розвивається хаотично за умов відсутності необхідного організаційно-правового забезпечення в сфері протидії незаконному обігу наркотиків. Фактично на сьогодні вся сукупність недержавного сектору в сфері протидії незаконному обігу наркотиків,

який включає об'єднання, асоціації, громадські організації, виключені з процесу державного розвитку, участі у розробці єдиної політики у сфері недержавного забезпечення безпеки на комплексних засадах в цій сфері.

Однією із проблем організації взаємодії правоохоронних органів і недержавних служб безпеки у сфері протидії незаконному обігу наркотиків є відсутність однозначної характеристики сутності даної категорії в юридичній літературі. Доцільно навести поняття «взаємодія» між окремими суб'єктами з точки зору науковців. Так, С. В. Сівков під взаємодією Мінсоцполітики та громадських організацій розуміє наявність між ними стійких контактів, що виникають і розвиваються на основі спільної діяльності у напрямки забезпечення реалізації громадянами соціальних прав і задоволення життєво необхідних потреб та інтересів [1, с. 215]. В. О. Верхогляд визначає взаємодію органів Служби безпеки України з іншими державними

органами, органами місцевого самоврядування та громадськістю як стан взаємозв'язків, за якого вони справляють взаємний вплив один на одного та на відповідну сферу правовідносин з метою створення умов для удосконалення діяльності органів СБ України, формування позитивної громадської думки про органи СБ України та побудови в Україні громадянського суспільства [2, с. 4]. О.О. Ткаченко пропонує наступне визначення взаємодії суб'єктів забезпечення безпеки органів державної влади та вищих посадових осіб – погоджена у часі та місці спільна діяльність даних суб'єктів, спрямована на формування сприятливих умов для реалізації національних інтересів визначеними об'єктами, формування керованих алгоритмів управління загрозами та небезпеками, системи прогнозування та моніторингу, профілактики протиправної діяльності, що перешкоджає реалізації компетенції даними об'єктами, притягнення винних у скоєнні таких порушень до юридичної відповідальності, усунення причин та умов, які сприяють вчиненню таких порушень, та відновлення порушених прав і свобод, законних інтересів вищих посадових осіб, іміджу органів державної влади [3, с. 349]. На нашу думку, взаємодія правоохоронних органів і недержавних служб безпеки у сфері протидії незаконному обігу наркотиків – це побудований на демократичних засадах, взаємний, узгоджений за часом, місцем і змістом зв'язок даних суб'єктів, який передбачає диференціацію їх функцій і завдань, спрямований на досягнення певного визначеного результату із можливістю внесення пропозицій та впливу на прийняття рішень з конкретних питань щодо профілактики протиправної діяльності, що перешкоджає реалізації компетенції даними об'єктами, притягнення винних у скоєнні таких порушень до юридичної відповідальності, усунення причин та умов, які сприяють вчиненню порушень у сфері обігу наркотиків, та відновлення порушених прав і свобод законних інтересів осіб у

сфері протидії незаконному обігу наркотиків.

Відповідно до Закону України від 15 лютого 1995 р., № 62/95-ВР «Про заходи протидії незаконному обігу наркотичних засобів, психотропних речовин і прекурсорів» вказано, що протидію незаконному обігу наркотичних засобів, психотропних речовин і прекурсорів здійснюють МВС, СБ України, Генеральна прокуратура України, Міндоходи України, ДСКН України, Державна прикордонна служба України та інші органи виконавчої влади в межах наданих їм законом повноважень (ст. 3). Основне навантаження в сфері протидії незаконному обігу наркотиків припадає на МВС України. Дане міністерство і його структури також забезпечують протидію поширенню наркоманії, боротьбу з незаконним обігом наркотиків (пп.12 п.4) [4]. В структурі МВС України функціонує спеціалізований підрозділ – це Управління боротьби з незаконним обігом наркотиків МВС України [5].

Актуальною проблемою організації взаємодії правоохоронних органів і недержавних служб безпеки у сфері протидії незаконному обігу наркотиків є відсутність на належному рівні громадського контролю за такими суб'єктами. Вкажімо, що громадський контроль у сфері протидії незаконному обігу наркотиків – це система відносин громадського суспільства з державою, яка ґрунтується на підзвітності державних органів, які здійснюють протидію незаконному обігу наркотиків недержавним структурам та окремим особам (громадським організаціям, пересіченим громадянам, аналітичним центрам, засобам масової інформації тощо), та сукупність дій недержавних структур, окремих осіб, що здійснюється на диспозитивних засадах, наслідки яких мають рекомендаційний характер і полягають у перевірці законності в сфері обігу наркотиків, стану дотримання прав, свобод, інтересів фізичних та юридичних осіб під час виконання державою своїх повноважень в цій сфері.

Специфікою даного контролю є, перш

за все, його суб'єкти, які не наділені державно-владними повноваженнями. У літературі, в основному, увага зосереджується на громадському контролі з боку: а) органів місцевого самоврядування; б) об'єднань громадян; в) професійних спілок (профспілок); г) засобів масової інформації; д) громадських об'єднань при органах протидії обігу наркотиків (громадські колегії (ради)); е) серед суб'єктів громадського контролю цілком можливо виділити колективи службовців (трудова колективи); ж) органи професійного самоврядування; з) окремі громадяни.

Серед форм громадського контролю за сферою протидії незаконному обігу наркотиків можна виділити: а) соціологічні та статистичні дослідження шляхом анкетування, фокус-групових дискусій тощо; б) громадську експертизу актів, проектів; в) публікації у ЗМІ; г) включення представників громади до складу робочих груп, які утворюються владою; г) діяльність органів самоорганізації населення, громадських організацій; д) перевірку діяльності будь-якої організації або відповідальної особи, аналіз звітності, результатів діяльності з наступним вжиттям заходів щодо приведення цієї діяльності у відповідність

до встановлених норм; е) звернення громадян.

Література

1. Сівков С. В. Взаємодія Міністерства соціальної політики України з громадськими організаціями / С. В. Сівков // Митна справа. – 2012. – №5(83). – Ч.2. – Кн.1. – С. 210 – 215.
2. Верхогляд В. О. Адміністративно-правове регулювання взаємодії органів СБ України з іншими державними органами, органами місцевого самоврядування та громадськістю / В. О. Верхогляд: автореф.: 12.00.07. – ХНУВС. – Х., 2011. – 21 с.
3. Ткаченко О.О. Адміністративно-правові аспекти взаємодії Управління ДСО України з іншими суб'єктами забезпечення безпеки органів державної влади / О.О. Ткаченко // Митна справа. – 2013. – №1(85). – Ч.2. – С.345– 351.
4. Про затвердження Положення про МВС України: Указ Президента України від 6.04 2011 р., № 383/2011 // ОВУ. – 2011. – № 29. – Ст. 1222.
5. Про затвердження Положення про управління боротьби з незаконним обігом наркотиків МВС України: наказ МВС України від 1.03. 2012 р. №173: http://search.ligazakon.ua/l_doc2.nsf/link1/MVS369.html.